

که بدانها در خطبه مذکور اشاره شده بیان می شود.

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۴۹۹۴

آغاز: الحمد لله رب العالمین ... قد اتانی شهوراً قبل ذلک کتاب کریم و خطاب فخیم من الجناب المستطاب؛ انجام؛ و شرح هذه الاسرار و لکن قد ذکرنا أن المیسور لا یسقط بالمیسور و الی الله ترجیح الامور ...

خط: نسخ، بی کا، بی تا؛ تملک: محمد جواد بهبهانی؛ جلد: تیماج مشکئی، ۱۱۸ گ، ۱۴ سطر، اندازه: ۱۴×۲۱سم [ف: ۱۳ - ۱۸۷]

شرح خطبه شرح الوافیة (المتوسط) < شرح الفاظ خطبه الوافیة فی شرح الکافیة

شرح خطبه شرح المطالع / ادبیات / عربی

š.-u xuṭbat-i š.-il-maṭāli‘

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۶۸/۵

آغاز: الحمد لله حق حمده [و] الصلاة علی رسوله و عبده، الحمد لله قد کفانا مؤننه بما سيجی ان شاء الله تعالی و فیاض صیغة میالعة فی الاصل؛ انجام: تسهیلا للامر علی المتبدی و الا فشرحها علی ما ینبغی لا یتم الا فی المجلدات

خط: نسخ مایل به نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱، جلد: چرم قهوه ای، ۱۴ص (۳۶-۴۹)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۳سم [ف: ۴۳ - ۱۱۰]

شرح خطبه شرح الملخص / هیئت / عربی

š.-u xuṭbat-i š.-il-mulaxxas

وابسته به: شرح الملخص فی الهیئة؛ قاضی زاده رومی، موسی بن محمود (-۸۱۵)

قم؛ مسجد اعظم؛ شماره نسخه: ۲۲۱۰/۳

آغاز: الحمد ای جنسه او جمیع افراده او الفرد الاکمل منها لله ثبوتنا قصریا کما یفیده لام الاختصاص علی المشهوروهو اما حقیقی اواضافی و الاول علی الاخیر خال عن التکلیف عند الكل بخلاف؛ انجام: و اما کون الجمیل صفة للفعل و هو اختیاری لاحاجة الی التقیة ففیه ما فیه و ربما یوجد فیهذا المقام حاشیه منسوبة الی الشارح و لم یثبت نسبتها الیه

«شرح الملخص فی الهیئة» نگاشته قاضی زاده رومی ۸۱۵ق متنی معروف در نجوم است در این رساله کسی به شرح و تحشیه خطبه و دیباچه این شرح مبادرت ورزیده است احتمال دارد این خود حاشیه شرح ال. خص بوده که تا آخر ادامه داشته ولی کاتب تنها بخش حاشیه دی. ه را کاتب کرده؛ خط: نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: تیماج قهوه. مذهب، ۵ گ، ۲۱ سطر، اندازه: ۱۶×۲۲سم [ف: ۳ - ۱۱۸۹]

افتادگی؛ انجام؛ کاغذ: نخودی، ۵ گ، ۱۵ سطر، اندازه: ۱۲×۷سم [ف: ۵ - ۷۴۲]

قم؛ مرعشی؛ شماره نسخه: ۵۵۸۵/۳

آغاز: برابر؛ انجام: و مصلین علی رسوله و علی آله الطیبین. و حامته الاقربین ...

خط: نسخ و نستعلیق، بی کا، بی تا؛ جلد: مقوایی، ۱۲ گ (۵۴ پ-۶۶)، اندازه: ۱۰×۱۷سم [ف: ۱۴ - ۳۴۹]

مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۴۸۷

آغاز: برابر؛ انجام: علی المحتاج الجلال ... الاقربین تمت خط: نستعلیق، بی کا، بی تا [الفبائی: - ۳۳۵]

شرح خطبه شوح الشمسیة / منطق / عربی

š.-e xotbat-i š.-i-š-samsīyya

تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۱۵۴۶۸/۱

آغاز: بسم الله الرحمن الرحیم و علیک التوکل یا کریم و لک الحمد و التسلیم الحمد [الله] الذی سن مزان العدل فی القضايا؛ انجام: و الصواب فی فکر و تحیز ای یتعدی و الازمة جمع زمان البعیر و الله اعلم بالصواب

شرحی است بر خطبه شرح شمسیه که مؤلف از آن به «الحواشی القبطیة» تعبیر کرده است، نگاشته شده برای فرزند مؤلف شمس الدین محمد؛ خط: نسخ مایل به نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: چرم قهوه ای، ۵ص (۲ - ۶)، ۲۴ سطر، اندازه: ۱۲/۵×۱۹/۳سم [ف: ۴۳ - ۱۰۹]

شیراز؛ علامه طباطبائی؛ شماره نسخه: ۸۱۶/۲

آغاز: ان ابهی درر، اعلم ان للمصنفین طرقا فی تصدیر الکتاب؛ خط: نستعلیق، کا: محمد مومن بن عبدالرضا موسوی مؤلف قزوینی، تا: رجب ۱۰۲۱ق؛ ۴ گ (۳۵-۳۸)، اندازه: ۱۳×۱۹/۵سم [نسخه پژوهی: ۳ - ۱۱۹]

شرح خطبه شرح قصیة العمری / فضایل و مناقب / عربی

š.-u xuṭbat-i š.-i qaṣīdat-il-‘amrī

کرمانی، زین العابدین بن محمد کریم، ۱۲۷۶ - ۱۳۶۰ قمری

kermānī, zayn-ol-‘ābedīn ebn-e mohammad karīm (1860 - 1941)

وابسته به: شرح القصیة اللامیة؛ رشتی، کاظم بن قاسم (۱۲۱۲ - ۱۲۵۹ق)

به درخواست: شیخ محمد باقر بن علی رضا یزدی

تاریخ تألیف: چهارشنبه ۱۹ رجب ۱۳۳۶ق

شرح جامعی است بر خطبه شرح سید کاظم رشتی بر قصیة عبدالباقی عمری که در مدح حضرت موسی بن جعفر علیه السلام سروده است. در آن جهات ادبی و مطالب عقلی و علمی

آغاز و انجام: برابر
بدون نام مؤلف؛ خط: نسخ، کا: حسین بن حسینی، تا: ۹۱۸ق؛ جلد:
تیماج، ۶گ، ۱۵ سطر (۱۳×۹)، اندازه: ۱۸/۵×۱۳سم [ف: ۱-۴۸۹]
مشهد؛ مولوی؛ شماره نسخه: ۵۵۷/۱
همان نسخه بالا [نشریه: ۵-۸۶]
۳. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۸۲/۲
خط: نستعلیق، کا: کمال بن حسین، تا: ربیع الاول ۹۵۲ق، جا:
شیراز؛ با اشکال هندسی؛ جلد: تیماج مذهب، ۸گ (۱۶۶-ار-
۱۷۳)، ۱۲ سطر، اندازه: ۲۰×۱۲سم [ف: ۲۰-۵۷]
۴. تهران؛ مجلس؛ شماره نسخه: ۶۴۷۷/۳
خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان ۹۵۴ق؛ جلد: تیماج، ۵گ (۴۲-ار-
۴۶)، اندازه: ۱۶/۵×۱۲سم [ف: ۲۰-۵۳]
۵. تهران؛ ملی؛ شماره نسخه: ۱۹۷۱/۶

آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط:
نستعلیق، بی کا، تا: قرن ۱۱؛ جلد: تیماج، ۱۸ص (۲۳۹-۲۵۶)،
۹ سطر (۱۲/۵×۷)، اندازه: ۱۹/۵×۱۲سم [ف: ۴-۴۶۲]
۶. تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۶۰۸/۲
آغاز و انجام: برابر
بدون نام مؤلف؛ خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۲۹ ربیع الثانی ۱۰۷۹ق؛
جلد: تیماج، ۴گ (۴-۷پ)، اندازه: ۲۱×۱۳سم [ف: ۸-۲۰۰]
۷. تهران؛ سپهسالار؛ شماره نسخه: ۲۹۱۱/۴
آغاز و انجام: برابر
تذکر: نام مؤلف به قرینه آغاز و انجام نسخه تعیین شد؛ خط:
نستعلیق، بی کا، تا: ۱۰۹۲ق؛ ۴ص (۲۸-۳۱ درهامش) [ف: ۵-۵۶۲]
۸. تهران؛ دائرة المعارف؛ شماره نسخه: ۱۱۲۴/۱۹
آغاز و انجام: برابر
بدون نام مؤلف؛ خط: نستعلیق تحریری، بی کا، تا: قرن ۱۳؛ ۵گ
(۱۱۶-۱۲۰ار) [ف: ۲-۲۳۱]
۹. اردکان یزد؛ امام صادق؛ شماره نسخه: ۶۵/۲
خط: نستعلیق، بی کا، تا: شعبان ۱۲۴۲ق؛ با اشکال هندسی؛ جلد:
تیماج، ۷گ (۴۳-۴۹)، اندازه: ۲۰×۱۱/۵سم [ف: ۱-۵۵]
۱۰. همدان؛ مدرسه غروب؛ شماره نسخه: ۷۷۰۲/۱۵

آغاز و انجام: برابر
بدون نام مؤلف؛ خط: شکسته نستعلیق، بی کا، تا: ۱۲۶۳ق؛ قطع:
ربعی [رشت و همدان: ف: ۱۵۷۷]
۱۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۲۰۵۰۸/۳
آغاز و انجام: برابر
خط: نسخ و نستعلیق، کا: اسمعیل بن عبدالله خوانساری، تا:
دوشنبه ۱۴ ربیع الثانی ۱۲۷۲ق؛ با اشکال مختلف؛ اهدایی: رهبری؛
جلد: تیماج مذهب، ۲گ (۱۴۵-۱۴۶پ)، ۲۲ سطر، اندازه:
۲۰/۵×۱۴/۵سم [اهدائی رهبر: ۱۰-۲۳۴]
۱۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۴۰۱۳۱

آغاز: برابر
بی کا، بی تا؛ اهدایی: صدر؛ جلد: تیماج، ۹گ (۱-۹)، ۱۷ سطر
(۱۲×۶)، اندازه: ۱۸×۱۰/۵سم [ف: ۴-۱۲۷۸]

● **مساحة الارض و صورة عمرائها و خرابها (با یک**
دایره) / جغرافیا / عربی
masāhat-ul arḍ wa ṣūrat-u 'murānu-hā wa xarābu-hā
(bā yek dāyera)

تهران؛ دانشگاه؛ شماره نسخه: ۱۹۵/۱۵۱-ف
نسخه اصل: حمدیه ش ۱۴۴۷؛ بی کا، تا: با تاریخ ۷۵۵ق؛ درهامش
است [فیلمها ف: ۱-۴۳۱]

● **مساحت / ریاضیات / فارسی**
masāhat

قاضی زاده رومی، موسی بن محمود، - ۸۱۵ قمری
qāzī-zāde rūmī, mūsā ebn-e mahmūd (- 1413)

رساله مختصری است در حساب مساحت بعضی از اشکال
هندسی؛ در چهار «رکن» و دوازده «قاعده»: رکن ۱. بیان
مقدمات؛ ۲. بیان مساحت مثلثات؛ ۳. بیان مساحت غیر مثلثات؛
۴. بیان اشکال غیر مستقیمه الاضلاع. در منابع موجود رساله
حساب فارسی به وی نسبت داده نشده و بسیاری از نسخه‌ها نیز
بدون نام مؤلف است.

آغاز: ثنای بی منتهای خداوندی را است که مصور قدرتش بساط
زمین را به زینت صور و اشکال آراست و مقدر حکمتش ... اما
بعد این رساله ای است ... مشتمل بر بیان مساحت بعضی اشکال
انجام: بدان که در شکل هلالی هردو قطعه میتوانند که کمتر از
نصف باشند و می‌توانند که بیشتر از نصف باشند و می‌توانند که
یکی نصف باشد و یکی کمتر از نصف یا بیشتر و می‌توانند که
یکی کمتر از نصف باشد و آن دیگر بیشتر و طریق قطع و
مساحت هریک از ایشان معلوم شد

[الذریعة ۳۷۴/۲۰؛ نسخه‌های منزوی ۱۹۴/۱؛ فهرستواره منزوی ۲۶۵۱/۴ با
عنوان «حساب» و ۲۷۳۶/۴]

۱. مشهد؛ رضوی؛ شماره نسخه: ۵۳۲۱
آغاز و انجام: برابر
بدون نام مؤلف؛ به دنبال آن بابی است از کتابی «در بیرون آوردن
خط نصف النهار و خط مشرق و مغرب شهرها» مشتمل بر دو
صفحه و یک دایره، و پایان نسخه صفحه اول از کتابی دیگرست؛
خط: نستعلیق، بی کا، تا: ۸۹۱ق؛ واقف: ملامحمد کاظم اردبیلی؛
جلد: پارچه‌ای، ۶گ، ۱۷ سطر (۱۲×۷/۸)، اندازه: ۱۸/۳×۱۲/۵سم
[ف: ۸-۱۶۲]

۲. مشهد؛ الهیات؛ شماره نسخه: ۵۵۷/۲

فهرستگان: نسخ‌های خطی ایران (فخا)؛ جلد بیست و نه؛ به کوشش، مصطفی درایتی؛ تهران

DIA 276267

سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران ۱۳۹۰/۲۰۱۳